Lietas arhīva Nr. 103AA-0098-19
ECLI:LV:LAAT:2019:1216.1A12006618.5.S

SPRIEDUMS
Rēzeknē 2019.gada 16.decembrī

Latgales apgabaltiesa šādā sastāvā
tiesnesis referents J.Vasiļkovskis,
tiesnese D.Skudra,
tiesnesis I.Raciņš,
rakstveida procesā apelācijas kārtībā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Daugavpils tiesas 2019.gada 7.oktobra spriedumu.

Noklausījusies tiesneša referenta ziņojumu un pārbaudījusi pierādījumus administratīvā pārkāpuma lietā, apelācijas instances tiesa

konstatēja

Ar Valsts valodas centra 2018.gada 26.aprīļa lēmumu Nr.4-4.2/1 (turpmāk arī – VVC amatpersonas lēmums) /pers. A/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 201.^{26}panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīts ar naudas sodu 290,00 euro apmērā.

Valsts valodas centra amatpersonas lēmumā konstatēts, ka 2018.gada 6.aprīlī pulksten 14.05, veicot atkārtotu valsts valodas lietojuma pārbaudi /pers. A/, kurš pilda /nosaukums A/amata pienākumus /darba vieta/, konstatēts, ka /pers. A/ atkārtoti gada laikā nelieto valsts valodu profesionālo un amata pienākumu veikšanai nepieciešamajā augstākā līmeņa 2.pakāpē (C2). Tādējādi /pers. A/ ir pārkāpis Valsts valodas likuma 6.panta pirmo daļu un izdarījis Latvijas APK 201.^{26}panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu. Par šo pārkāpumu 2018.gada 6.aprīlī sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.BB010168 (lietas 16.-18.lapa).

Nepiekrītot VVC amatpersonas lēmumam, /pers. A/ to pārsūdzēja Valsts valodas centram. Izskatot /pers. A/sūdzību, Valsts valodas centrs ar 2018.gada 8.jūnija lēmumu Nr.4-4.2/1 nolēma atstāt spēkā lēmumu Nr.BB-010168 administratīvā pārkāpuma lietā, bet /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Augstākas iestādes lēmumā konstatēts, ka 2017.gada 14.septembrī Valsts valodas centrs, veicot /nosaukums A//pers. A/ valsts valodas lietojuma pārbaudi, konstatēja, ka /pers. A/ nelieto valsts valodu profesionālo un amata pienākumu veikšanai nepieciešamajā apjomā. Tādejādi /pers. A/ saukts pie administratīvās atbildības par Valsts valodas likuma 6.panta pirmās daļas prasību pārkāpumu. 2018.gada 6.aprīlī tika veikta /pers. A/ atkārtota valsts valodas lietojuma pārbaude un sastādīts pārbaudes akts Nr.R009391. Pārbaudes gaitā veikta intervija, kuras laikā /pers. A/ tika uzdoti ar viņa darba specifiku saistīti jautājumi, un konstatēts, ka /pers. A/ nelieto valsts valodu normatīvajos aktos noteiktajā augstākā līmeņa 2.pakāpē (C2) saskaņā ar Valsts valodas likuma 6.panta pirmās daļas un Ministru kabineta noteikumu Nr. 733 1.pielikuma prasībām. Pārbaudes gaitā secināts, ka nepietiekamais latviešu valodas vārdu krājums neļauj formulēt domu precīzi, atbilstoši komunikatīvajai situācijai, kā rezultātā /pers. A/ nespēj pilnīgi brīvi sazināties, izvērsti diskutēt par tēmām, kas saistītas ar /nosaukums A/darba pienākumiem un /darba vieta/relevantiem jautājumiem. Sarunas gaitā /pers. A/ pieļauj daudz kļūdas gramatisko formu lietojumā, kā arī atsevišķos /pers. A/ sniegto atbilžu fragmentos vērojama neveikla vārdu izvēle. Nezināmus vārdus /pers. A/ nespēj aizstāt ar citiem. Līdz ar to /pers. A/ nespēj veidot sarunu atbilstoši situācijai, variēt valodas izteiksmes līdzekļus, uztvert nozīmes nianses.

Ņemot vērā, ka Valsts valodas likuma 6.panta pirmās daļas prasību pārkāpumu /pers. A/ ir pieļāvis atkārtoti gada laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas, augstāka iestāde atzina, ka /nosaukums A/ /pers. A/ pamatoti saukts pie administratīvās atbildības par Latvijas APK 201.^{26}panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu (lietas 20.-22., 24.-26.lapa).

Par šo Valsts valodas centra direktora 2018.gada 8.jūnija lēmumu Nr.4-4.2/1 /pers. A/ iesniedza sūdzību Daugavpils tiesā (lietas 3.-5.lapa).

Ar Daugavpils tiesas 2019.gada 7.oktobra spriedumu atstāts negrozīts Valsts valodas centra direktora /pers. E/ 2018.gada 8.jūnija lēmums Nr.4-4.2/1 un Valsts valodas centra Valodas kontroles departamenta Valodas kontroles Rīgas reģiona nodaļas vecākās inspektores Karolas Maškovas 2018.gada 26.aprīļa lēmums Nr.BB-010168, ar kuru /pers. A/ par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 201.^{26} panta otrajā daļā paredzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanu piemērots naudas sods 290,00 *euro*, bet /pers. A/ sūdzība noraidīta.

Pirmās instances tiesa atzina, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem pierādīts, ka /pers. A/ atkārtoti gada laikā nelieto valsts valodu profesionālo un amata pienākumu veikšanai nepieciešamajā augstākā līmeņa 2.pakāpē (C2), tādejādi /pers. A/ ir pārkāpis Valsts valodas likuma 6.panta pirmo daļu un izdarījis Latvijas APK 201.^{26}panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu. Pirmās instances tiesa, atsaucoties uz Latvijas APK 289.^{13}panta trešo daļu, pievienojās iestādes nolēmuma motivācijai, norādot, ka tādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams (lietas 101.-106.lapa).

Apelācijas kārtībā Daugavpils tiesas 2019.gada 7.oktobra spriedumu apstrīdēja /pers. A/. Apelācijas sūdzības iesniedzēja ieskatā tiesa nav pareizi iztulkojusi Latvijas APK 201.^{26}panta dispozīciju, kļūdaini interpretējot likumdevēja gribu. No minētās tiesību normas izriet, ka likumdevējs, nosakot atbildību par valsts valodas nelietošanu, ir skaidri un nepārprotami norādījis, ka "par valsts valodas nelietošanu tādā apjomā, kāds nepieciešams profesionālo un amata pienākumu veikšanai". Tiesību normā lietotais termins "apjoms" nav identisks terminam "augstāka līmeņa 2.pakāpe". Likumdevējs nav noteicis, ka administratīvā atbildība iestājas par valsts valodas nelietošanu atbilstoši Ministru kabineta noteikumos noteiktajai pakāpei, likumdevējs ir lietojis terminu "apjoms". Uzskata, ka tādejādi pantā būtu jānorāda, "par valsts valodas nelietošanu atbilstoši pakāpei, kas noteikta MK noteikumos atbilstošajai profesijai (ieņemamajam amatam)...".

Vērš uzmanību, ka, pildot /nosaukums A/pienākumus, lieto valodu tādā apjomā, kas ļauj izpildīt tiešos darba pienākumus, kas noteikti likumā "Par

pašvaldībām" 62.pantā. Bez tam, pildot savus darba pienākumus, viņš ne tikai vadīja /nosaukums C/, bet arī bija iecelts par /nosaukums B/ un vadīja /nosaukums D/, komunicējot ar /nosaukums D//nosaukums M/, runājot ar viņiem valsts valodā par visiem darba izpildes gaitā radušies jautājumiem. Norāda, ka arī pirmās instances tiesas sēdē 2019.gada 26.septembrī piedalījās bez tulka, atbildēja uz jautājumiem un sniedza paskaidrojumus. Līdz ar to uzskata, ka Valsts valodas centrs nonācis pie nepareiziem secinājumiem par viņa valodas zināšanu līmeni un spēju to izmantot, pildot darba pienākumus. Valsts valodas centra darbinieki nepareizi iztulkoja un piemēroja tiesību normu.

Uzskata, ka lietā nav augstākas iestādes lēmuma, jo pamatojoties uz /pers. A/ iesniegto sūdzību, lēmumu pieņēma tās pašas Valsts valodas centra darbinieces, kas pieņēma sākotnējo lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā.

Minēto apsvērumu dēļ uzskata pirmās instances tiesas spriedumu par prettiesisku, nepamatotu un tādēļ atceļamu. Lūdz atcelt arī Valsts valodas centra direktora M.Baltiņa 2018.gada 8.jūnija lēmumu Nr.4-4.2/1 un Valsts valodas centra Valodas kontroles departamenta Valodas kontroles Rīgas reģiona nodaļas vecākās inspektores Karolas Maškovas 2018.gada 26.aprīļa lēmumu Nr.BB-010168 (lietas 112.-114.lapa).

Līdz lietas izskatīšanai apelācijas instances tiesā lietas dalībnieki noraidījumu tiesas sastāvam vai atsevišķam tiesnesim nepieteica.

Latvijas APK 289.^{21}panta otrās daļas kārtībā par /pers. A/ apelācijas sūdzību Valsts valodas centrs iesniedza rakstveida viedokli, kurā lūdza atzīt apelācijas sūdzībā norādītos argumentus par nepamatotiem un noraidāmiem. Latvijas APK 201.^{26}panta pirmajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums ir tiesību norma ar blanketu dispozīciju, proti, minētajā normā nav aprakstītas administratīvā pārkāpuma pazīmes, bet ir norādīts uz citu normatīvo aktu, kurā tās ir paredzētas: "par valsts valodas nelietošanu tādā apjomā, kāds nepieciešams profesionālo un amata pienākumu veikšanai, ja normatīvais akts paredz valsts valodas lietošanu". Par tādu normatīvo aktu, kas atklāj Latvijas APK 201.^{26} panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma būtību, ir uzskatāms Valsts valodas likums. Un, kā, tostarp, nostiprināts tiesu praksē, Valsts valodas likuma normas ir vērtējamas šauri. Pretējā gadījumā tiek pārkāptas pie administratīvās atbildības saucamās personas tiesības uz aizstāvību (skat. Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2019.gada 22.augusta spriedumu lietā Nr. 1A33035119).

Ar administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem ir nostiprināts, ka /pers. A/ ir pārkāpis Valsts valodas likuma 6. panta pirmās daļas prasības. Minētā tiesību norma noteic, ka valsts un pašvaldību iestāžu, tiesu un tiesu sistēmai piederīgo iestāžu, valsts un pašvaldību uzņēmumu, kā arī to uzņēmējsabiedrību darbiniekiem, kurās lielākā kapitāla daļa pieder valstij vai pašvaldībai, jāprot un jālieto valsts valoda tādā apjomā, kāds nepieciešams viņu profesionālo un amata pienākumu veikšanai. Šā panta piektā daļa noteic, ka valsts valodas zināšanu apjomu, kāds nepieciešams šā panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā minētajām personām, kā arī valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību nosaka Ministru kabinets.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 7.jūlija noteikumu Nr. 733 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu, valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi" (turpmāk – MK noteikumi Nr. 733) 3.punktu Valsts valodas likuma 6.panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā minētajām personām profesionālo un amata pienākumu veikšanai nepieciešamais valsts valodas prasmes līmenis un pakāpe noteikta šo noteikumu 1.pielikumā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2017. gada 23. maija noteikumiem Nr. 264 "Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām" profesijas /nosaukums E/" kods ir /numurs/kas iekļauts MK noteikumu Nr. 733 1. pielikumā profesiju grupā "111/LIKUMDEVĒJI, AMATPERSONAS UN VADĪTĀJI", kurai kā nepieciešamais valsts valodas prasmes līmenis un pakāpe noteikta augstākā līmeņa 2. pakāpe (C2) (MK noteikumi Nr. 733 redakcijā, kas stājās spēkā 2019.gada 8. jūnijā). Savukārt uz administratīvā pārkāpuma konstatēšanas brīdī spēkā esošajos MK noteikumos Nr. 733, 1. pielikuma prasības definētas un skaidrotas citādāk, tomēr būtiskākais ir norādīt, ka profesijas /nosaukums E/ pienākumu veikšanai nepieciešamais valsts valodas zināšanu un prasmju apjoms nav mainījies, un tas ir augstākā līmeņa 2. pakāpe (C2) kā vēsturiskajās, tā aktuālajā MK noteikumu Nr. 733 redakcijā.

Tādējādi, Valsts valodas centra ieskatā, tiesību normas konkrētās administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros piemērotas precīzi un piepildītas ar saturu, ievērojot visas administratīvo pārkāpumu procesu regulējošās tiesību normas, kā arī vispārējos tiesību principus, kas attiecināmi uz lietvedības vešanu administratīvo pārkāpumu lietās, savukārt apelācijas sūdzībā ietvertie argumenti par atslēgas vārdiem tiesību normās, likumdevēja gribas tulkošana par to, ko likumdevējs ir un ko nav skaidri un nepārprotami norādījis, kā arī secinājumi par to, kā, izejot no tiesas loģikas, būtu jāskan konkrētām tiesību normām, ir vērtējami kā necienīgi pret tiesu, likumdevēju un izpildvaru, kā arī atzīstami par ārpus /pers. A/ kompetences robežām pieņemtiem un sagatavotiem, ņemot vērā, ka tiesību normu satura un jēgas tulkošana ir tiesas spriešanas procesā tiesai piešķirtas ekskluzīvas tiesības (skat. Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2019.gada 22.augusta spriedumu lietā Nr. 1A33035119).

Valsts valodas centra ieskatā arī apelācijas sūdzībā norādītais arguments, ka lietā nav augstākas iestādes lēmuma, ir nepamatots un neatbilst lietā esošajiem pierādījumiem. Lēmumu Nr. BB-010168 administratīvā pārkāpuma lietā ir pieņēmusi centra Valodas kontroles departamenta Valodas kontroles Rīgas reģiona nodaļas vecākā inspektore Karola Maškova, savukārt augstākas iestādes – centra direktora Māra Baltiņa – lēmuma Nr. 4-4.2/1 projektu sagatavojušas centra Valodas kontroles departamenta Valodas kontroles reģionālās nodaļas vadītāja Sarmīte Pāvulēna un juriskonsulte /pers. H/, uzsverot, ka abu lēmumu projektus ne tikai nav sagatavojusi viena un tā pati amatpersona, bet, lai nodrošinātu maksimālu objektivitāti, tos pat sagatavojušas centra amatpersonas no dažādām nodaļām. Savukārt faktā, ka lēmuma Nr. 4-4.2/1 projektu sagatavojušas citas kompetentas centra amatpersonas, kas nav centra direktors, centrs pārkāpumu nesaskata, kā arī, centra ieskatā, tas nemazina lēmuma juridisko spēku, jo īpaši ņemot vērā analoģiju ar to, ka citos pārvaldes dokumentos norāde par dokumenta izstrādātāju un viņa sakaru līdzekli (līdzekļiem) ir viens no šo dokumentu raksturojošiem rekvizītiem (Ministru kabineta 2018. gada 4. septembra noteikumi Nr. 558 "Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība" 73.21.apakšpunkts) (lietas 123.-124.lapa).

Latgales apgabaltiesa saskaņā ar Latvijas APK 289.^{21}panta otro daļu apelācijas sūdzību skata rakstveida procesā. Tiesa atzīst, ka šajā konkrētajā lietā ir iespējams pieņemt nolēmumu, balstoties uz administratīvā pārkāpuma lietā esošajiem pierādījumiem.

Vērtējot lietā esošās ziņas par faktiem, Latgales apgabaltiesa vadās pēc Latvijas APK 244.panta nosacījumiem - pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Tādā veidā novērtējusi apelācijas sūdzībā norādītos motīvus un lūgumus, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietā esošos pierādījumus un novērtējusi tos, ņemot vērā Valsts valodas centra paskaidrojumus, Latgales apgabaltiesa /pers. A/ apelācijas sūdzību atzīst par nepamatotu un noraidāmu, tāpēc Daugavpils tiesas 2019.gada 7.oktobra spriedums kā likumīgs un pamatots ir atstājams negrozīts.

Latvijas APK 289.^{22}panta pirmā daļa noteic, ka apelācijas instances tiesa taisa nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši šā kodeksa divdesmit trešās „a" nodaļas prasībām. Minētajā nodaļā ietvertā LAPK 289.^{13}panta trešā daļa noteic, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes lēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Latgales apgabaltiesa, izvērtējot Daugavpils tiesas sprieduma motivāciju, secina, ka tiesa ir atzinusi augstākas iestādes lēmumu par tiesisku un

secinājusi, ka nav pamata tā atcelšanai. Latgales apgabaltiesa atzīst, ka gan Valsts valodas centra amatpersona lēmumā, gan augstāka iestāde savā lēmumā, kurā norādītajai motivācijai saskaņā ar Latvijas APK 289.[13]panta trešo daļu pievienojās pirmās instances tiesa, ir izvērtējušas šajā lietā visus apstākļus, kuriem ir nozīme lietas pareizā izlemšanā, un pareizi atzinušas, ka /pers. A/ atkārtoti gada laikā nelieto valsts valodu profesionālo un amata pienākumu veikšanai nepieciešamajā augstākā līmeņa 2.pakāpē (C2), tādejādi ir pārkāpis Valsts valodas likuma 6.panta pirmo daļu un izdarījis Latvijas APK 201.[26]panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu. Minētajos nolēmumos pareizi un vispusīgi izvērtēti lietas faktiskie un tiesiskie apstākļi, tādēļ Latgales apgabaltiesa saskaņā ar Latvijas APK 289.[13]panta trešo daļu pievienojas tajos norādītajai motivācijai un izvērstāku argumentu izklāstu šajā sakarā nenorāda.

Bez tam apelācijas instances tiesas ieskatā nepamatots ir apelācijas sūdzības iesniedzēja viedoklis par to, ka pirmās instances tiesa nav pareizi iztulkojusi Latvijas APK 201.[26]panta dispozīciju, kļūdaini interpretējot likumdevēja gribu.

Latvijas APK 201.[26] panta pirmā daļa noteic administratīvo atbildību par valsts valodas nelietošanu tādā apjomā, kāds nepieciešams profesionālo un amata pienākumu veikšanai, ja normatīvais akts paredz valsts valodas lietošanu, savukārt par šā panta pirmajā daļā paredzētajiem pārkāpumiem, ja tie izdarīti atkārtoti gada laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas, paredzēta administratīvā atbildība šī panta otrajā daļā.

Latgales apgabaltiesa norāda, ka Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa II sadaļā "Administratīvais pārkāpums un administratīvā atbildība" ietverto pantu dispozīcijās ir atšķirīgas konkretizācijas pakāpes administratīvo pārkāpumu sastāvu aprakstīšanā. Ir sastopamas pantu dispozīcijas, kurās pilnīga administratīvā pārkāpuma aprakstīšanā nepieciešams izmantot kodeksam pakārtotu normatīvo aktu. Proti, šādas dispozīcijas sauc par blanketām, jo minētajā normā nav aprakstītas administratīvā pārkāpuma pazīmes, bet tās saturs jeb administratīvā pārkāpuma sastāva konstatēšanai būtiskie elementi tiek precizēti citā normatīvajā aktā. Tādejādi arī Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa 201.[26]panta norma atzīstama par blanketu tiesību normu, kas nosaka atbildību par pārkāpumu, kas izriet no citu tiesību normu (Valsts valodas likuma) pārkāpuma, un piemērojama tikai tad, ja citā normatīvajā aktā ir precīzi noteikts tiesiskais pienākums, bet persona to nav ievērojusi.

Valsts valodas likuma 6.panta pirmā daļa noteic, ka valsts un pašvaldību iestāžu, tiesu un tiesu sistēmai piederīgo iestāžu, valsts un pašvaldību uzņēmumu, kā arī to uzņēmējsabiedrību darbiniekiem, kurās lielākā kapitāla daļa pieder valstij vai pašvaldībai, jāprot un jālieto valsts valoda tādā apjomā, kāds nepieciešams viņu profesionālo un amata pienākumu veikšanai. Savukārt no Valsts valodas likuma 6.panta piektajā daļā noteiktā nepārprotami izriet, ka valsts valodas zināšanu apjomu, kāds nepieciešams šā panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā minētajām personām, kā arī valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību nosaka Ministru kabinets.

Ministru kabineta 2009.gada 7.jūlija noteikumu Nr. 733 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu, valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi" (redakcijā, kas bija spēkā administratīvā pārkāpuma izdarīšanas laikā) 3.pantā noteikts, ka Valsts valodas likuma 6.panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā minētajām personām profesionālo un amata pienākumu veikšanai nepieciešamais valsts valodas prasmes līmenis un pakāpe noteikta šo noteikumu 1.pielikumā. Proti, saskaņā ar šo noteikumu 1.pielikumā norādīto /nosaukums E/, kas profesiju klasifikatorā klasificēts ar kodu -/numurs/ 23, nepieciešama C līmeņa 2.pakāpe. Savukārt, šo Ministru kabineta noteikumu Nr.733 (redakcijā, kas bija spēkā administratīvā pārkāpuma izdarīšanas laikā) 17.6. punktā noteikto valsts valodas prasmes augstākā līmeņa 2.pakāpe (C2) norāda uz to, ka persona spēj pilnīgi brīvi sazināties, izvērsti diskutēt par dažādām tēmām (arī par mazāk zināmām un sarežģītām tēmām un problēmām), spēj veidot sarunu atbilstoši situācijai, variēt valodas izteiksmes līdzekļus, pilnībā izprot dažāda satura, sarežģītības un stila tekstus, uztver zemtekstu un nozīmes nianses; spēj uzrakstīt dažādu veidu dokumentus, kā arī citus tekstus, uztver un pilnībā saprot jebkurā tempā runātus dažādas struktūras un tematikas tekstus.

Latgales apgabaltiesas ieskatā apelācijas sūdzības iesniedzējs kļūdās, tulkojot apstrīdēto tiesību normu, pamatojoties tikai uz gramatiskās iztulkošanas metodi. Gramatiskā iztulkošanas metode ir tikai pirmā no iztulkošanas metodēm, un nav pareizi vadīties vienīgi pēc tiesību normas vārdiskās jēgas (sk. Satversmes tiesas 2006.gada 20.decembra sprieduma lietā Nr. 2006-12-01 9.1.punktu). Bez tam no minētajām tiesību normām nepārprotami izriet, ka likumdevējs ir noteicis skaidras prasības attiecībā uz to, kādā apjomā ir jāprot un jālieto valsts valoda konkrētu amatu un profesiju pārstāvjiem, kā arī definējis, kas personai ar noteikta līmeņa un pakāpes apjoma valsts valodas prasmēm ir jāspēj. Normatīvie akti noteiktiem amatiem paredz noteiktus valsts valodas lietojuma apjomus un noteiktas prasības, kas jāizpilda, lai personas valsts valodas lietojums tiktu atzīts par atbilstošu konkrētajam apjomam.

No administratīvā pārkāpuma lietas izriet un lietā par to nav strīda, ka administratīvā pārkāpuma izdarīšanas laikā (2018.gada 6.aprīlī) /pers. A/ bija /nosaukums A/. Tādejādi viņam kā /nosaukums E/profesionālo un amata pienākumu veikšanai bija jāprot un jālieto valsts valoda tādā apjomā, kāds nepieciešams viņu profesionālo un amata pienākumu veikšanai, proti, atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 7.jūlija noteikumu Nr. 733 1.pielikumā noteiktajā valsts valodas prasmes augstākā līmeņa 2.pakāpē (C2). Savukārt Valsts valodas centra vecākās inspektores Rita Petrova un Karola Maškova /pers. A/valsts valodas prasmes pārbaudi veica saskaņā ar Valsts valodas likuma 26.panta pirmo daļu, kas noteic, ka Valsts valodas likuma ievērošanu Latvijas Republikā pārrauga Valsts valodas centrs. No sastādītā pārbaudes akta Nr.R009391 redzams, ka Valsts valodas centra amatpersonas intervēja /pers. A/, uzdodot viņam jautājumus saistītus ar darba specifiku, un konstatēja, ka /pers. A/, veicot profesionālos un amata pienākumus, nelieto valsts valodu Ministru kabineta noteikumu Nr. 733 1.pielikumā noteiktajā augstākā līmeņa 2.pakāpē (C2). Latgales apgabaltiesa akceptē un pievienojas augstākas iestādes lēmumā norādītajam viedoklim, ka, lai arī, iespējams, /pers. A/ valsts valodas prasmju apjoms ir pietiekams, lai izpildītu savus tiešos amata pienākumus, jo Valsts valodas centrs nav kompetents vērtēt darbinieku spēju un prasmju piemērotību konkrētā amata pienākumu pildīšanai, jo tas ir darba devēja kompetencē, tomēr inspektore ir pamatoti secinājusi, ka tas neatbilst profesionālo un amata pienākumu veikšanai nepieciešamajam, normatīvajos aktos noteiktajam apjomam - augstākā līmeņa 2. pakāpei (C2). Par valsts valodas pārbaudē konstatēto /pers. A/ Valsts valodas likuma 6.panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu 2018.gada 6.aprīlī sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.BB 010168, kurā /pers. A/ izdarītais pārkāpums kvalificēts saskaņā ar Latvijas APK 201.[26]panta otro daļu, jo Valsts valodas likuma 6.panta pirmās daļas pārkāpumu viņš izdarījis atkārtoti gada laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas. Proti, 2017.gada 28.septembrī ar Valsts valodas centra lēmumu Nr.BB009727/nosaukums A//pers. A/ saukts pie administratīvās atbildības par Latvijas APK 201.[26]panta pirmajā daļā paredzētu administratīvo pārkāpumu.

Tādejādi, ņemot vērā norādītās tiesību normas un lietā konstatētos apstākļus, Latgales apgabaltiesas ieskatā izskatāmajā lietā /pers. A/ izdarītais pārkāpums ir pareizi kvalificēts saskaņā ar Latvijas APK 201.[26]panta otro daļu, kā arī administratīvā pārkāpuma izdarīšana ir pierādīta, vērtējot visus lietā esošos pierādījumus kopumā, tie ir pietiekami, pieļaujami un ticami, lai novērstu šaubas par to, ka /pers. A/ izdarīja viņam inkriminēto administratīvu pārkāpumu. Bez tam /pers. A/ vēlmi interpretēt sūdzībā minētos normatīvos aktus par labu savai aizstāvībai var vērtēt tikai kā mēģinājumu izvairīties no administratīvās atbildības par izdarīto pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta Latvijas APK 201.[26]panta otrajā daļā.

Nav pamatots apelācijas sūdzībā izteiktais apgalvojums, ka lietā faktiski nav augstākas iestādes lēmuma, jo gan institūcijas, gan augstākas iestādes lēmumu ir sastādījušas vienas un tās pašas amatpersonas. Lietas materiāli apstiprina, ka Lēmumu Nr. BB-010168 administratīvā pārkāpuma lietā ir pieņēmusi Valsts valodas centra Valodas kontroles departamenta Valodas kontroles Rīgas reģiona nodaļas vecākā inspektore K.Maškova, savukārt augstākas iestādes – centra direktora M.Baltiņa – lēmuma Nr. 4-4.2/1 projektu sagatavojušas centra Valodas kontroles departamenta Valodas

kontroles reģionālās nodaļas vadītāja S.Pāvulēna un juriskonsulte /pers. H/. Tādā veidā secināms, ka abu lēmumu projektus nav sagatavojušas vienas un tās pašas amatpersonas.

Apelācijas instance tiesa konstatē, ka iesniegtajā apelācijas sūdzībā faktiski ir atkārtoti tie paši argumenti, kuri ir izvērtēti un pamatoti noraidīti augstākas iestādes lēmumā un pirmās instances tiesas spiedumā, un tādēļ nav iemesla tos vērtēt atkārtoti. Turklāt apelācijas sūdzība nesatur tādus faktus, kuri nebija zināmi, taisot spriedumu pirmās instances tiesā. Sūdzības iesniedzējs nav norādījis nevienu jaunu apstākli vai pierādījumu, kas attiecas uz faktiskajiem pārkāpuma apstākļiem, bet sūdzības iesniedzēja nepiekrišana tiesas pierādījumu vērtējumam nevar tikt uzskatīta par likuma normu pārkāpumu un nevar būt par pamatu sprieduma atcelšanai.

Apelācijas instances tiesas ieskatā /pers. A/ noteiktais sods par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu atbilst Latvijas APK 32.panta prasībām, vispārējiem soda noteikšanas principiem, izdarītā pārkāpuma raksturam, /pers. A/ personībai un soda mērķim, un tā samazināšanai nav likumīga pamata.

Pamatojoties uz Latvijas APK 289.^{22}pantu, 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, Latgales apgabaltiesa

nosprieda

Daugavpils tiesas 2019.gada 7.oktobra spriedumu atstāt negrozītu, bet /pers. A/ apelācijas sūdzību noraidīt.

Latgales apgabaltiesas spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā - 2019.gada 16.decembrī.

Tiesnesis referents J.Vasiļkovskis

Tiesnese D.Skudra

Tiesnesis I.Raciņš